

Dok.nr. 7
Rpch. E-Hj. nr. 2011-5140-25

Rigspolitiet, Nationalt Udlændingecenter
Anker Heegaards Gade 5
1780 København V

MODTAGET
31 OKT. 2011
Rigspolitiet
Udlændingefald

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Udsendelsesenheden

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Ledsaget udsendelse til Afghanistan – påset i Frankfurt – politiets udl.nr. 1-70- [redacted], 1-70- [redacted] og 1-70- [redacted]

28 OKT. 2011

Den 19. september 2011 deltog en af mine medarbejdere i Rigspolitiets Udlændingefalds ledsagede udsendelse af A.M. [redacted] N. [redacted], M. [redacted] R. [redacted] og S. [redacted] F. [redacted] og tre børn.

J.nr. 2011-3941-6913/KKHA
J.nr. 2011-4350-6919/KKHA
Bedes oplyst ved henvendelse

Dok.nr. 5

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man-tors 9-15, fre 9-15

Ombudsmandens deltagelse skete i medfør af udlændingelovens § 30 a, stk. 1, hvorefter ombudsmanden skal føre tilsyn med tvangsmæssige udsendelser. I henhold til § 30 a, stk. 4, kan ombudsmanden være til stede under politiets udsendelse af udlændinge.

Formålet med ombudsmandens deltagelse er at påse at politiets virksomhed i forbindelse med tvangsmæssige udsendelser foretages med respekt for individet og uden unødigt magtanvendelse.

Tilsynet foregår på grundlag af ombudsmandsloven. Ombudsmanden skal således bedømme, om politiet handler i strid med gældende ret, herunder internationale forpligtelser og god forvaltningsskik, jf. ombudsmandslovens § 21. For så vidt ombudsmanden som et led i tilsynet gennemfører inspektioner efter § 18 i ombudsmandsloven, kan ombudsmanden endvidere bedømme forholdene ud fra almenmenneskelige og humanitære synspunkter.

Tilsynet omfatter tiden fra beslutningen om tvangsmæssig udsendelse og frem til udsendelsen er gennemført.

Til brug for vurderingen har ombudsmanden foretaget:

- gennemlæsning af Rigspolitiets udsendelsessager som ombudsmanden havde modtaget den 13. og 16. september 2011 inden iværksættelsen af udsendelsesforløbet
- observationer under udsendelsesforløbet
- samtaler med de ledsagende betjente
- gennemlæsning af Rigspolitiets udsendelsesrapporter af henholdsvis 19. og 20. september 2011.

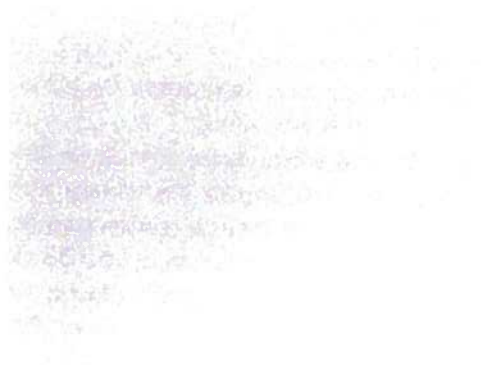
Vurdering og det videre arbejde

I forbindelse med min medarbejders deltagelse i udsendelsen har jeg ikke fået oplysninger der gør det påkrævet for mig at komme med bemærkninger til selve udsendelsesforløbet den pågældende dag.

På baggrund af mit mandat i henhold til udlændingelovens § 30 a beder jeg Rigspolitiet, Udlændingeafdelingen, om en udtalelse vedrørende to generelle forhold, som den ledsagede udsendelse af 19. september 2011 gav anledning til.

1)

Udsendelse

2) Aflevering af udlændinge til afghansk sikkerhedspersonale

Det fremgår af Rigspolitets status på arbejdet med udsendelse af afviste afslusningsøgere, juni 2011, at tvangsmæssige udsendelser af afghanske statsborgere fra Danmark til Afghanistan hovedsageligt sker med Frankfurt som transitlufthavn, og at det i sådanne tilfælde er afghansk sikkerhedspersonale, der forestår ledsagelsen fra Frankfurt til Kabul. I overensstemmelse med rigspolitets beskrivelser i status for april 2010 og april 2009, så varetager det afghanske sikkerhedspersonale ledsagelsen fra Frankfurt til Kabul efter aftale mellem rigspolitiet og Ariana Afghan Airlines.

Det fremgår af udsendelsesrapport af 20. september 2011 vedrørende udlænding nr. 1 at ledsagerne i forbindelse med ombordstigningen i Ariana Airlines fly til Kabul efter aftale betalte de ombordværende sikkerhedsvagter fra Ariana Airlines. I rapporten står der bl.a.:

"Kl. 19.50 gik vi til gaten, men måtte vente der da flyet var forsinket. Kl. 20.35 steg vi ombord i en bus, der kørte os til flyet. Ved flyet tog pa. Anne Rosenkvist, pa. Berit Lykke Olsen og jeg kontakt til personalet, der fik udleveret dokumenter på udlændingene. Vi afleverede desuden den aftalte betaling til vagterne ombord på flyet."

I udsendelsessagerne fremgår det, at den danske ambassade i Kabul ved e-mail af 20. september 2011 meddelte rigspolitiet at udlændingene var ankommet til Kabul uden problemer.

I forhold til udsendelsesmyndighedernes ansvar for ledsagernes handlinger fremgår det af anbefaling 18, stk. 1, i Europarådets anbefalinger i forhold til medlemslandenes brug af tvangsmæssige udsendelser fra 2005, Twenty Guidelines on Forced Return, at:

"The authorities of the host state are responsible for the actions of escorts acting on their instruction, whether these people are state employees or employed by a private contractor."

I kommentaren til anbefalingen hedder det videre, at:

"Privatization should not lead the public authorities to escape or diminish their responsibilities."

På baggrund af ovennævnte beder jeg rigspolitiet om en redegørelse for ordningen med at aflevere afghanske statsborgere til sikkerhedspersonale fra Ariana Airlines i Frankfurt. I den forbindelse beder jeg rigspolitiet beskrive den aftale som rigspolitiet har indgået med Ariana Airlines om tilstedeværelsen af sikkerhedspersonale, herunder hvordan aftalen i praksis fungerer. Jeg beder også om at modtage en kopi af aftalen. Desuden beder jeg rigspolitiet at oplyse, hvornår rigspolitiet anser disse udsendelsessager for afsluttede. Endelig beder jeg rigspolitiet at oplyse, hvordan ansvarsforholdene er for sikkerhedspersonalets handlinger fra Frankfurt til afleveringen af udlændingene til de afghanske myndigheder i Kabul.

Med venlig hilsen

Hans Gammeltoft-Hansen

Folketingets Ombudsmand
Udsendelsesenheden
Gammeltorv 22
1457 København K

2. januar 2012
J.nr. 2011-5140-25

+ bilag

POLITIAFDELINGEN

**Nationalt Udlændingecenter
(NUC)**

Telefon: 3314 8888

E-mail: nuc@politi.dk

Web: www.politi.dk

Postadresse:

- o Polititorvet 14
1780 København V

Besøgsadresser:

- o Ejby Industrivej 125
2600 Glostrup
- o Center Sandholm
Sandholmgårdsvej 40
3460 Birkerød

Ad Deres j.nr. 2011-3941-6913 samt 2011-4350-6919

Rigspolitiet vender herved tilbage til sagen, hvor Folketingets Ombudsmand – på baggrund af konkrete udsendelsessager – ved brev af 28. oktober 2011 anmodede Rigspolitiet om en udtalelse vedrørende:

1.
2. Aflevering af udlændinge til afghansk sikkerhedspersonale

Rigspolitiet skal indledningsvis beklage, at den endelige besvarelse har trukket ud. Baggrunden herfor er bl.a., at hovedkontoret for Rigspolitiets nationale udlændingecenter (NUC) er flyttet til Ejby Industrivej 125, 2600 Glostrup, hvilket har medført, at arkivmateriale mv. ikke har været tilgængeligt i flytteperioden.

For så vidt angår de omhandlede forhold kan Rigspolitiets oplyse følgende:

Ad 1 –

Side 2

Side 3

Side 4

Side 5

Side 6

Ad 2 – Aflevering af udlændinge til afghansk sikkerhedspersonale

Muligheden for at gennemføre tvangsmæssige udsendelser til Afghanistan var i en årrække i realiteten nærmest udelukket, efter at Flygtningenævnet i oktober 1993 besluttede, at der ikke kunne ske tvangsmæssige udsendelser til Afghanistan via lufthavnen i Kabul. I august 2002 ophævede Flygtningenævnet denne beslutning.

Den 18. oktober 2004 trådte en tilbagetagelsesaftale ("trepartsaftale") mellem Danmark, Afghanistan og UNHCR om udsendelse til Afghanistan i kraft.

Den 25. april 2005 indgik den danske immigrationsattaché i Afghanistan en aftale med Ariana Afghan Airlines (AAA) omkring ekskorterung af afviste afghanske udlændinge, således at der ved tvangsmæssige udsendelser af afghanske statsborgere kunne ske udsendelse til Kabul via Frankfurt lufthavn, og at sikkerhedspersonale fra AAA ville ekskortere de pågældende fra Frankfurt til Kabul.

Aftalen af 25. april 2005 henhører under det daværende Integrationsministerium (nu Justitsministeriet) og Rigspolitiet skal således henvise til Justitsministeriet for så vidt angår en eventuel nærmere redegørelse for aftalen og dens grundlag.

Kopi af aftalerne vedlægges.

Flyruten fra Frankfurt til Kabul er indstillet i september 2011. Udsendelse sker således aktuelt ikke via Frankfurt.

Side 10

Det bemærkes, at Rigspolitiet konkret vurderer, hvorledes udsendelse skal gennemføres. Udsendelse via Frankfurt var generelt særdeles hensigtsmæssig af ressourcemæssige grunde, hvorfor denne rute var meget anvendt. De seneste udsendelser til Afghanistan pr. rute-fly er foretaget via Tyrkiet og typisk med 3 polititjenestemænd, som ledsager 1 udlænding. Rejsetiden er ca. 30 timer og hver polititjenestemand optjener ca. 1 uges frihed som følge af tjenesterejsen.

Aftalen med AAA har i praksis frem til slutningen af september 2011 fungeret ved, at NUC i forbindelse med planlægning af en rejse via Frankfurt-ruten har orienteret AAA om, hvor meget sikkerhedspersonale fra AAA, der skulle benyttes til den konkrete udsendelse fra Frankfurt til Kabul. Ved bookning af flybilletter hos AAA bestilte rejsebureauet således samtidigt det antal sikkerhedspersonale, som NUC havde anmodet om.

Dansk politi ledsagede herefter udlændingen fra Danmark til Frankfurt. I Frankfurt lufthavn ledsagede dansk politipersonale udlændingene med bistand af tysk politi til AAA's fly, hvor udlændingen ved ombordstigning blev overdraget til flyselskabets sikkerhedspersonale, jf. aftalen af 25. april 2005.

Oplysninger af helbredsmæssig eller sikkerhedsmæssig betydning blev ved overdragelsen videregivet til "Station manager" og sikkerhedspersonalet, som samtidig fik udleveret udlændingenes rejselegitimation og eventuelle personlige papirer.

Efter det for Rigspolitiet oplyste har sikkerhedspersonalet fra AAA gennemgået en international uddannelse til håndtering af deportees, hvilken uddannelse angiveligt er godkendt af IATA.

Når udlændingen går ombord på flyet, overtager flyets kaptajn det fulde ansvar i forbindelse med udlændingen. Dette gælder i øvrigt uanset, om der er dansk politi til stede i flyet.

Rigspolitiet kan endvidere generelt vedrørende tvangsmæssige udsendelser til Afghanistan oplyse, at den danske ambassade i Kabul før udsendelsen underrettes om ankomsttidspunkt og identiteten på de planerede udsendte. Ved ankomst til destinationsstedet påser en repræsentant fra den danske ambassade endvidere udlændingenes ankomst og indrejse i Kabul.

Udsendelse via Frankfurt på den ovenfor beskrevne måde har igennem årene forløbet uden problemer. Tilbagemeldingerne fra den danske ambassade har endvidere været, at udlændingene er ankommet og indrejst uden problemer.

Det bemærkes endelig, at såfremt udlændingene ikke accepteres indrejse i Afghanistan, vil Rigspolitiet sørge for, at udlændingene returneres til Danmark. Rigspolitiet erindrer imidlertid ikke, at der ved tvangsmæssige udsendelser til Afghanistan, har været behov for at returnere de pågældende udlændinge til Danmark.

Side 11

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriet, Udlændingekontoret.

Med venlig hilsen

Ole Andersen
vicepolitimester

MODTAGET

08 MRS. 2012

Rigspolitiet
Udlændingeafd.

Rigspolitiet, Nationalt Udlændingecenter
Polititorvet 14
1780 København V

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Udsendesenheden

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Opdeling af familier i forbindelse med tvangsmæssige udsendelser og aflevering af udlændinge til afghansk sikkerhedspersonale

Ved brev af 28. oktober 2011 bad ombudsmanden Rigspolitiet, Nationalt Udlændingecenter, om en udtalelse vedrørende to generelle forhold, som ombudsmanden var blevet opmærksom på i forbindelse med deltagelsen i Rigspolitiet, Nationalt Udlændingecenters, ledsagede udsendelse af 19. september 2011 til Afghanistan via Frankfurt. De generelle forhold vedrørte [redacted] og aflevering af udlændinge til afghansk sikkerhedspersonale.

- 7 MRS. 2012

J.nr. 2011-4350-6919/KKHA
Bedes oplyst ved henvendelse

Dok.nr. 4

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man-tors 9-16, fre 9-15

1)

2) Aflevering af udlændinge til afghansk sikkerhedspersonale

I forbindelse med den ledsagede udsendelse af 19. september 2011, som ombudsmanden deltog i, afleverede politiet udlændingene til afghansk sikkerhedspersonale i Frankfurt.

Det fremgår af Rigspolitiets status på arbejdet med udsendelse af afviste afslansøgere, juni 2011, at tvangsmæssige udsendelser af afghanske statsborgere fra Danmark til Afghanistan hovedsageligt sker med Frankfurt som transitlufthavn, og at det i sådanne tilfælde er afghansk sikkerhedspersonale, der forestår ledsagelsen fra Frankfurt til Kabul. I overensstemmelse med rigspolitiets beskrivelser i status for april 2010 og april 2009 varetager afghansk sikkerhedspersonale ledsagelsen fra Frankfurt til Kabul efter aftale mellem Rigspoliet og Ariana Afghan Airlines.

Med henvisning til anbefaling 18, stk. 1, vedrørende udsendelsesmyndighedernes ansvar for ledsagernes handlinger i Europarådets anbefalinger i forhold til medlemslandenes brug af tvangsmæssige udsendelser fra 2005, (Twenty Guidelines on Forced Return) bad ombudsmanden Rigspolitiet om bl.a. en redegørelse for ordningen med at aflevere afghanske statsborgere til sikkerhedspersonale fra Ariana Airlines i Frankfurt.

Rigspolitiet, Nationalt Udlændingecenter, har i sit brev af 2. januar 2012 bl.a. oplyst, at flyruten fra Frankfurt til Kabul blev indstillet i september 2011, og at udsendelse til Afghanistan således ikke aktuelt sker via Frankfurt med brug af afghansk sikkerhedspersonale.

Jeg foretager mig på det foreliggende grundlag ikke mere vedrørende dette forhold. Jeg har ikke hermed taget stilling til brevets indhold vedrørende aflevering af udlændinge til afghansk sikkerhedspersonale. Jeg beder med henvisning til ombudsmandslovens § 17, stk. 1, om underretning i tilfælde af, at ordningen med at aflevere afghanske statsborgere til sikkerhedspersonale fra Ariana Airlines genoptages.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen